

VIBORG
KOMMUNE

Tillæg til

§ 12 Miljøgodkendelse

af

svineproduktion på

Toftumvej 7

7850 Stoholm

Godkendelse af virksomhed i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (lov nr. 1572 af 20. december 2006).

Ansøger:

Navn:	Rene Lund
Adresse:	Lundgårdsvej 19, 7850 Stoholm
Telefon:	98 542854/ mobil: 40211854 / 22618647
E-mail:	drengsgaardlandbrug@gmail.com

Bedrift:

Navn:	Unavngivet
Adresse:	Toftumvej 7, 7850 Stoholm
Matr. nr.:	Mønsted By, Mønsted: 6p, 6f og 6q Bryrup Gde, Mønsted: 2i og 16s
CVR-nummer:	19982408
Ejendomsnr.:	7910207306

Kort beskrivelse af det ansøgte projekt:

Rene Lund ønsker at udvide og modernisere sin svinebesætning på Toftumvej 7. Ejendommen er placeret i primært jordbrugsområde ca. 1,1 km sydøst for Stoholm. Den 19. februar 2008 fik Rene Lund miljøgodkendelse til at udvide den nuværende produktion på ca. 6.900 slagtesvin (197 DE) til 11.000 slagtesvin (334 DE). I projektet indgik opførelse af to nye verandastalde med naturlig ventilation på tilsammen ca. 3.200 m², 3 fodersiloer og en ny gyllebeholder på 4.000 m³. Miljøgodkendelsen blev påklaget af naboer, Danmarks Naturfredningsforening, Det Økologiske Råd og Danmarks Sportsfiskerforbund.

For at imødekomme klagerne og nedbringe miljøbelastningen i forbindelse med udvidelsen af husdyrproduktionen på Toftumvej 7 har ansøger besluttet at anvende gyllekøling i stedet for foderrestriktioner. Endvidere vil han indføre dyrkningsfri bræmmer ved bedriftens arealer langs vandløb.

Et af klagepunkterne gik på manglende harmoniareal. I forhold til den oprindelige miljøgodkendelse på Toftumvej 7 er udbringningsarealet nu blevet ændret således, at der er tilstrækkeligt med harmoniareal til den ansøgte husdyrproduktion. I ansøgningen om tillægget er der 251,3 ha ejet/forpagtet og 272,6 ha aftalearealer, i stedet for de oprindelige 224 ha og 162 ha.

For at reducere nabogener er den nye gyllebeholder placeret i større afstand fra offentlig vej og fra naboer i forhold til det oprindelige projekt.

Godkendelsen af tillægget er udarbejdet af:

Viborg Kommune
Miljøforvaltningen
Søvej 2
8800 Viborg

Viborg den 28. oktober 2008

Finn Larsen
Sagsbehandler

Indholdsfortegnelse:

1. Ansøgning og godkendelse	5
1.1. Ansøgning	5
1.2. Godkendelse	5
1.3. Offentlighed	6
2. Generelle forhold	7
2.1. Generelle vilkår.....	7
3. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	8
4. Husdyrholdet og produktionsforhold.....	8
4.1. Animalsk produktion	8
4.2. Staldanlæg	8
4.3. Ventilation	10
4.4. Fodring	10
4.5. Energi og vandforbrug	11
4.6. Spildevand herunder regnvand	11
4.7. Affald	11
4.8. Sprøjteudstyr.....	11
5. Gødningsproduktion og -håndtering.....	11
6. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg.....	12
6.1. Ammoniak og natur	12
6.2. Lugt	13
6.3. Transport.....	13
6.4. Støj.....	13
6.5. Skadedyr.....	13
6.6. Støv	13
6.7. Lys	13
7. Arealdele - Næringsstoffer/tab af næringsstoffer.....	13
7.1. Nitratudvaskning overfladevand	14
7.2. Nitratudvaskning grundvand.....	15
7.3. Fosfor	15
8. Bedste tilgængelige teknik (BAT)	16
9. Driftskontrol	16
10. Konklusion	16
11. Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning	16
11.1. Godkendelsens gyldighed	16
11.2. Klagevejledning og søgsmål.....	17

11.3. Underretning om godkendelsen	18
Bilag 1. Beliggenhedsplan for ejendommen Toftumvej 7.	19
Bilag 2. Udbringningsarealer.....	20

1. Ansøgning og godkendelse

1.1. Ansøgning

Rene Lund har søgt om tillæg til miljøgodkendelse for udvidelse af svineproduktionen på Toftumvej 7, 7850 Stoholm. Ansøgningen er modtaget i juli 2008 via det elektroniske ansøgningssystem knyttet til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Ansøgningen er udarbejdet på baggrund af, at ejer ønsker at reducere miljøpåvirkningen fra det oprindeligt godkendte projekt.

Ansøgningen bygger på oplysningskrav ved ansøgning om godkendelse af husdyrbrug efter

- Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Bekendtgørelse nr. 1696 af 19. december 2006 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

1.2. Godkendelse

Viborg Kommune har besluttet at meddele godkendelse af tillæg til miljøgodkendelse af svineproduktionen på Toftumvej 7, 7850 Stoholm. Virksomheden (herefter benævnt ejendommen) skal drives i overensstemmelse med nedenstående vilkår og som angivet i ansøgningsmaterialet, hvor dette ikke er i strid med de meddelte vilkår eller gældende regler i øvrigt.

Landbrugsejendommen er omfattet af Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 15. december 2006, § 12 stk. 3, der vedrører anlæg, der allerede er miljøgodkendte, til husdyrproduktion for mere end 250 DE (slagtesvin) samt bekendtgørelse nr. 1696 af 20. december 2006 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

De hovedhensyn, der har været bestemmende for afgørelsen, er

- anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- beskyttelse af overfladevand og natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet
- beskyttelse af områder, der er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart overfor næringsstofpåvirkninger
- begrænsning af eventuelle gener for naboer fra luftforurening samt støj- og lugtgener, sikring af korrekt affaldshåndtering
- beskyttelse af jord og grundvand,
- beskyttelse af recipienter
- korrekt spildevandsafledning
- hensynet til de landskabelige værdier
- belysning af væsentlige mulige alternative løsninger
- plan for nødvendige foranstaltninger ved ophør af driften for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand.

Endvidere er godkendelsen behandlet i henhold til de retningslinier, der i dag er til rådighed for vurdering af Natura 2000 områder. Ved vurderingen er taget udgangspunkt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i bekendtgørelse nr. 1696 af 20. december 2006 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Det vil sige, at byggeriet er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden, når den ansøgte produktion er nået.

1.3. Offentlighed

Udkast til tillæg har været fremsendt til naboer, Det Økologiske Råd, Danmarks Sportsfiskerforbund og Danmarks Naturfredningsforening. Det bemærkes, at der siden udsendelse af udkastet er sket mindre ændringer i udbringningsarealerne (justering mellem ejede/forpagtede arealer og aftalearealer).

Der er modtaget bemærkninger fra de 3 foreninger/organisationer.

Bemærkninger fra Det Økologiske Råd.

Det Økologiske Råd har over for ansøger bemærket, at Rådet er indstillet på at opretholde deres klage. Rådet forstår ikke, hvordan man nået frem til et ammoniaktab på 3.765 kg N i nudrift svarende til 19,1 kg N/DE, da dybstrøelse har et tab på 25,9 kg N/DE og fuldspaltegulv et ammoniaktab på 19,6 kg N/DE. Endvidere har Rådet bemærket, at der ikke er fastsat krav om maksimalt 1,23 DE/ha i udkast til miljøgodkendelse.

Kommunen skal dertil bemærke, at ansøger ikke selv kan indtaste ammoniaktab fra de enkelte staldafsnit. Ansøger fastlægger staldtype og antal dyr i de enkelte staldafsnit, hvorefter IT-ansøgningssystemet foretager beregning af ammoniaktab. Kommunen er pålagt at tage udgangspunkt i IT-ansøgningssystemets beregninger. En eventuel fejl i IT-ansøgningssystemet vil ikke have konsekvenser i den foreliggende sag for så vidt angår det generelle ammoniakkrav, idet hele den fremtidige produktion skal foregå i nye stalde. Hele den fremtidige produktion er derfor omfattet af det generelle ammoniakkrav. For så vidt angår det individuelle ammoniakkrav (krav udløst af naturtyper inden for bufferzonerne) bemærkes, at såfremt ammoniaktabet i nu-drift forøges vil meremissionen blive reduceret tilsvarende, og produktionen stillet endnu mere gunstig i forhold til det individuelle ammoniakkrav. Det bemærkes yderligere, at det individuelle ammoniakkrav er overholdt med stor margin.

Vedrørende dyretryk på arealerne skal Kommunen bemærke, at det fremgår af afsnit 2, at der ”ikke må foretages ændringer, hverken bygnings-, arealmæssigt eller driftsmæssigt, før ændringen/udvidelsen er godkendt af Viborg Kommune.”

Bemærkninger fra Danmarks Sportsfiskerforbund

Danmarks Sportsfiskerforbund har bemærket, at tillægget mangler konkrete vurderinger og angivelse af, hvor stor reduktionen i udledning af N og P reelt bliver ved lavere dyretryk, specielt i forhold til og i sammenligning med før-situationen – og hvilke konsekvenser dette måtte have for påvirkningen af habitatområderne Hjarbæk Fjord og Lovns bredning. Det er forbundets opfattelse, at merudledninger fra kilder som eksempelvis landbrug og dambrug skal stoppes.

Forbundet henviser til, at fortolkningsdomme ved EF domstolen slår fast, at myndigheden ikke må give tilladelse til aktiviteter (her produktionsudvidelsen) med mindre det på videnskabeligt grundlag er sikret, at udvidelsen ikke vil få negative konsekvenser på områdets integritet, og bemærker, at Direktivet således ikke tager forbehold i relation til Viborg Kommunes vurdering af det nødvendige i en samlet indsatsplan, hvor flere aktører involveres, uanset hvor fornuftigt dette end måtte være.

Med udgangspunkt i krav om miljøneutralitet foreslår forbundet, at Viborg Kommunen stiller en række skærpede vilkår til produktionsudvidelsen, dog under den klare forudsætning, at vilkårene af kommunen vurderes at være tilstrækkelige til at sikre miljøneutraliteten.

Forbundet foreslår, at

- Der bør stilles vilkår om mindst 10 meter bræmmer langs de påvirkede vandløb, hvor der ikke må foretages opdyrkning/gødning af arealerne.

- Gylle, der udbringes inden for en 50 meter fra 10 meter bræmmer, skal nedmuldes i samme arbejdsgang som gylleudbringningen eller nedfældes.
- På de dyrkede arealer skal der pløjes, harves mv. langs med vandløbet i en 50 meter zone fra 10 meter bræmmen.
- Ved udbringning på græsarealer skal gyllen nedfældes på langs af vandløbene.
- Udbringning af gylle på arealer, der grænser op til søer skal nedmuldes mv. jf. pkt. 2.

Ansøger har ønsket at imødekomme Forbundets forslag, og der er i vilkår 4-6 stillet vilkår vedrørende bræmmer m.v.

Bemærkninger fra Danmarks Naturfredningsforening.

Danmarks Naturfredningsforening har tilkendegivet tilfredshed med, at der etableres gyllekøling i projektet, og at det nødvendige harmoniareal er tilvejebragt. Foreningen vil derfor frafalde disse dele af deres klage over det oprindelige projekt. Foreningen mener dog fortsat, at der jf. Habitatdirektivet, skal ske en konsekvensvurdering af belastningen af Hjarbæk Fjord.

Viborg Kommune kan bemærke, at der i afsnit 7.1. er givet en nærmere begrundelse for Kommunens vurdering af, at projektet ikke medfører en væsentlig påvirkning af internationale beskyttelsesområder.

2. Generelle forhold

2.1. Generelle vilkår

Vilkår

1. Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af tillæggets vilkår
2. Hvor der ikke i tillægget fastsættes nye vilkår, videreføres vilkårene fra miljøgodkendelsen af 19. februar 2008

Vurdering

Den foreliggende miljøgodkendelse af 19. februar 2008 giver mulighed for en slagtesvineproduktion på 334 dyreenheder. Miljøgodkendelsen blev påklaget af naboer og flere interesseorganisationer. Klagerne har ikke opsættende virkning, men ansøger har ønsket at imødekomme klagerne og reducere miljøpåvirkningen fra projektet (herunder nabogener) yderligere for at mindske risikoen ved at igangsætte projektet.

Tillægget omfatter etablering af gyllekøling i de nye stalde. Der er endvidere fremskaffet ca. 138 ha yderlige udbringningsareal i forhold til det udbringningsareal, der indgår i den meddelte miljøgodkendelse. Dyretrykket kan dermed holdes under det generelle krav på 1,4 DE/ha, hvorved den potentielle miljøbelastning i form af nitrat og fosfor til overfladevand bliver reduceret. Der etableres bræmmer på bedriftens arealer langs vandløb.

I henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug må der ikke foretages ændringer, hverken bygnings-, arealmæssigt eller driftsmæssigt, før ændringen/udvidelsen er godkendt af Viborg Kommune. For udskiftning af arealer indeholdt i denne godkendelse gælder, at ændringer forud skal anmeldes til kommunen, senest inden planårets start den 1. august, jf. § 16 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede/tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i ovennævnte bekendtgørelse.

3. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.

Det planlagte anlæg for slagtesvineproduktionen på Toftumvej 7 er placeret i et område, der i Regionplanen for Viborg Amt udpeget som primært jordbrugsområde og uden for områder, der i Regionplanen for Viborg Amt er udpeget som Særlige Beskyttelsesområder. Der er Særlige Beskyttelsesområder langs Jordbro å vest for anlægget og langs Mønsted å øst for anlægget. De vandløbsnære arealer indgår i Natura 2000 område.

Landskabet er præget af spredt bebyggelse i form af landbrugsbygninger. De planlagte nye bygninger og ny gyllebeholder placeres i tilknytning til de eksisterende bygninger. I forhold til den tidligere meddelte miljøgodkendelse rykkes den nye gyllebeholder ca. 12 m i østlig retning væk fra naboer og offentlig vej. Denne gyllebeholder skal fortsat etableres med fast overdækning. Det vurderes, at det nye staldanlæg sammen med beplantning og andre omkringliggende bygninger vil give en helhed og sammenhæng mellem moderne landbrugsproduktion og det omgivende landskab.

Husdyrbrugets projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinier, skovbyggelinier og kirkebyggelinier.

Viborg Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området.

Alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel m.v. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt på nær kravet om 15 m til privat fællesvej. De nye staldbygninger etableres 15 m fra den private fællesvej og overholder således afstandskravet, men der etableres i tilknytning til staldene en læsserampe, som har en mindsteafstand på ca. 10,5 m fra vejen. Miljøgodkendelsen indeholder dispensation fra det omtalte afstandskrav.

4. Husdyrholdet og produktionsforhold

4.1. Animalsk produktion

Der søges ikke om ændringer i den animalske produktion i forbindelse med tillægget. Der er med ansøgningen om tillægget fremskaffet yderligere harmoniareal, således at produktionstilladelsen kan udnyttes. Dyretrykket på udbringningsarealerne er nedbragt til 1,34 DE/ha, idet der indregnes tilførsel fra ansøgers øvrige produktion.

4.2. Staldanlæg

Vilkår:

3. Der skal etableres gyllekøling ide to nye verandastalde. Der skal være en timetæller på varmepumpen. Gennemsnitlig skal der være en driftstid på 6570 timer pr. år.

Før-situationen.

Det Økologiske Råd og Danmarks Naturfredningsforening har i forbindelse med deres klage over den tidligere meddelte miljøgodkendelse stillet spørgsmål spørgsmålstegn vedrørende den tidligere drift af ejendommen.

Der er i den forbindelse fremskaffet yderligere oplysninger om den tidligere produktion og staldindretning.

Der blev i 2004 anmeldt en slagtesvineproduktion på Toftumvej 7 på 248 DE til Fjends Kommune og Viborg Amt. Viborg Amt afgjorde, at det pågældende projekt ikke var VVM-pligtigt. Denne afgørelse blev påklaget til Naturklagenævnet, som efterfølgende stadfæstede Amtets afgørelse.

Anmeldelsen/screeningsafgørelsen blev efterfølgende ikke udnyttet fuldt ud, idet produktionen har holdt sig under det godkendelsespligtige niveau for slagtesvin på 210 DE. Ansøgers konsulent har særskilt fremsendt oplysninger om produktionen i før-situationen, og Kommunen har gennemgået tilsyn/anmeldelser for produktionen. Kommunen vurderer på den baggrund, at der for før-situationen kan tages udgangspunkt i den i IT-ansøgningen oplyste produktion på ca. 197 DE i slagtesvin.

Gennemgangen af den tidligere produktion på Toftumvej 7 har ført til en revision af de angivne produktionstyper i IT-ansøgningen for tillægget. Der er i tillægget således anført, at der i før-situationen er produceret 43,4 DE på dybstrøelse og 153,9 DE på fuldspaltegulv. I den tidligere IT-ansøgning var hele produktionen anført med produktionstypen: dybstrøelse. Det skal bemærkes, at som produktionen faktisk har foregået, har der været en ”glidende overgang” mellem de to produktionstyper. Det bemærkes yderligere, at korrektionen vedrørende før-situationen ikke har væsentlig betydning i forhold til ammoniakemissionen.

Det planlagte staldanlæg.

De to nye stalde planlægges, jf. den tidligere meddelte miljøgodkendelse, etableret som verandastalde med naturlig ventilation og med et samlet areal på ca. 3.200 m². og en højde på ca. 4,2 m. Ansøger har erfaring med denne staldtype. Staldtypen er valgt ud fra ansøgers erfaringer på anden ejendom med netop denne staldtype. Herudover har der ved valg af staldtype indgået hensyn til dyrevelfærd.

Der foreligger ikke noget BAT-byggeblad for Verandastalde. Nyborg huse A/S, som er leverandør af verandastaldene, har oplyst, at det er firmaets vurdering, at der er 10-30 % mindre ammoniakfordampning fra verandastalde i forhold til traditionelle slagtesvinsstalde. Den lavere fordampning begrundes med den lavere temperatur i gødearealet i forhold til konventionelle staldanlæg. Der er udendørs gødeareal, og den naturlige ventilation antages at give en lavere temperatur som årsgennemsnit i forhold til traditionelle stalde.

Traditionelle slagtesvinsstalde drives som regel med ventilationsanlæg, hvilket i denne forbindelse medfører en mekanisk støj fra anlægget. Denne støj er fraværende ved verandastaldene pga. den naturlige ventilation. Naturlig ventilation giver også en energibesparelse.

Argumenterne med hensyn til den forventede reducerede ammoniakfordampning samt støjreduktion har indgået i valget af verandastalde i stedet for traditionelle staldanlæg.

Med hensyn til BAT og staldsystemer så er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er.

I BREF står der, at følgende staldsystemer er BAT:

- et fuldspaltet gulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle,
- et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler med hældende vægge og et vakuumsystem, eller
- et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder

Ifølge Dansk Svineproduktion er de 2 sidstnævnte staldtyper hollandske typer, som ikke har fundet udbredelse herhjemme.

Endvidere findes der 3 BAT-byggeblade:

- Delvist spaltegulv ved 1/3 spaltegulvsareal
- Delvist spaltegulv med skraber og køling af kanalbund
- Luftvasker med syre, rensning af 60 procent afgangsluft

Luftvaskeren med syre er så dyr at etablere, at det vurderes at være uproportionalt i den aktuelle produktion.

Det ansøgte staldsystem består af 25 % fast gulv i stiarealet. Årsagen til denne mindre andel af fast gulv er begrundet i en erfaring fra ansøger om, at en højere andel af fast gulv vil medføre en højere risiko for svineri i stien.

I ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse indgår ønsket om at installere et gyllekølingsanlæg i slagtesvinestalden for at nedkøle gyllen. Dette har en reducerende effekt på ammoniakfordampningen. Der forventes en reduktionseffekt på 30 % i 75 % af tiden. Reduktionen afhænger af den installerede kølepumpes køleydelse. Man kan forvente en ammoniakreduktion på ca. 7 % for hver grad overfladetemperaturen i gyllen sænkes. Gylletemperaturen skal således sænkes ca. 4,3 grader. I forbindelse med byggesagsbehandling af projektet vil blive kontrolleret, at den tilsigtede effekt opnås med den foreslåede varmepumpe, og drifttiden kan justeres i forhold til varmepumpens effekt.

Det er Viborg Kommunes vurdering, at en kombination af BAT-teknologien gyllekøling samt delvist spaltegulv efterlever kravet til anvendelse af bedst anvendelige teknologi.

Når staldene en gang skal renoveres vil der blive taget højde for hvilke muligheder der er for at leve op til det, som til pågældende tidspunkt er BAT for staldsystemer.

I vurderingen af staldsystemet i forhold til BAT indgår også IT-ansøgningssystemets beregninger. IT-ansøgningssystemets beregninger viser, at staldene lever op til det generelt fastsatte beskyttelsesniveau.

4.3. Ventilation

Der vil være naturlig ventilation i staldene, hvilket medvirker til et lavt energiforbrug.

4.4. Fodring

Foderkorrektioner:

I den tidligere meddelte miljøgodkendelse indgik vilkår om foderkorrektioner for at tilgodese krav vedrørende ammoniakemission og fosforbalance.

Det Økologiske Råd har i sin klage over miljøgodkendelsen bemærket, at Rådet ikke mener, at det er muligt at producere slagtesvin ved det forudsatte lave indhold af råprotein i foderet. Danmarks Naturfredningsforening har også fremsat bemærkninger herom.

Med tillægget ophæves vilkåret til råprotein i foderet, idet der ved gyllekøling opnås den ønskede reduktion af ammoniakemissionen fra anlægget.

Kravet til foderets fosforindhold pr. foderenhed fastholdes.

Danmarks Naturfrednings Forening har vedrørende fosfor i sin klage bemærket, at der ikke er stillet krav om fasefodring og fytasetilsætning.

Det skal bemærkes, at fasefodring og fytasetilsætning indirekte indgår som en forudsætning for projektet og for overholdelse af det stillede vilkår vedrørende fosfor. Det bemærkes dog, at det vurderes, at fasefodring for slagtesvin kun har moderat betydning for fosforindholdet i gødningen. Ved nyetablering af fodringsanlæg vil investering i fasefodring dog ofte være rentabelt alene pga. sparet foderpris.

4.5. Energi og vandforbrug

I forhold til det godkendte projekt vil etablering af gyllekøling medføre en nyttiggørelse af energien til opvarmning af stuehuset.

4.6. Spildevand herunder regnvand

Tillægget medfører ikke ændring i spildevandsmængder/afledning.

4.7. Affald

Tillægget medfører ikke ændringer i affaldsmængder eller de stillede vilkår i forbindelse hermed.

4.8. Sprøjteudstyr

Tillægget medfører ikke ændringer i håndteringen af sprøjteudstyr eller de stillede vilkår i forbindelse hermed.

5. Gødningsproduktion og –håndtering

I forbindelse med tillægget vil der være uændret gylleproduktion- og håndtering på Toftumvej 7.

Den nye gyllebeholder rykkes ca. 12 m mod øst væk fra offentlig vej og naboer. Den skal fortsat etableres med fast overdækning og beplantning.

Der er kapacitet til opbevaring af husdyrgødning svarende til 11,6 måneders produktion, hvilket vurderes at være passende.

BAT gødningsopbevaringsanlæg

Vedrørende BAT for gødningsopbevaringsanlæg vurderes, at da der er tale om:

- stabile beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- beholderens bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- beholderne er overdækket med naturligt flydelag (sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning)/fast overdækning

og beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen, at der er BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

BAT Udbringningsteknik

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Det gælder:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage)
- udbringningsmetoder (fx er det ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle)
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha
- krav til efterafgrøder

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Det er ansøger, der står for gylleudbringningen. Gyllen køres typisk ud med 20-25 m³ gyllevogn med slæbeslanger. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage.

Viborg Kommune vurderer, at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

6. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

6.1. Ammoniak og natur

Vurdering:

Husdyrproduktion giver en kvælstofbelastning af omgivelserne som følge af ammoniakfordampning, primært fra stalde og gødningslager.

I henhold til ansøgningsmaterialet er det generelle krav om 15 % reduktion af NH₃-tab fra stald og lager opfyldt ved etablering af gyllekøling.

Anlægget ligger mellem Jordbro å (mod vest) og Mønsted å (mod øst). Langs begge åer forløber områder, der er udpeget som Natura 2000 områder, Habitatområde nr. 39. Udpegningsgrundlaget for Habitatområde nr. 39 er beskrevet i den tidligere meddelte miljøgodkendelse.

Langs begge åer er udstrakte mose- eng og overdrevsarealer. Syd og sydøst for anlægget ligger mindre søer. Alle disse arealer beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3.

Overdrevsarealer i habitatområder er beskyttede naturtyper i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, § 7. Nærmeste overdrevsarealer inden for habitatområdet ligger ca. 400 m mod nord/nordvest og således i bufferzone II.. Emissionen fra husdyrproduktionen på Toftumvej 7 omfattet af det generelle ammoniakkrav (etableringer, udvidelser, ændringer) er i IT-ansøgningssystemet beregnet til 3.461 kg N/år efter anvendelse af gyllekøling. Meremissionen fra anlægget er beregnet til 144,30 kg N/år, hvor beregninger med de tidligere gældende forudsætninger viste en meremission på 357 kg N/år.

Merbelastningen på naturområdet er beregnet til 0,28 kg N/ha/år, hvilket med stor margin overholder det krav, der følger af godkendelsesbekendtgørelsens fastsatte beskyttelsesniveau. Den tilladte merbelastning med ammoniak i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug må således højst udgøre 0,7 kg N/ha, da der ikke andre anlæg med en husdyrproduktion på mere end 75 DE inden for bufferzonerne og placeret nærmere end 1.000 m fra anlægsdelen på

Toftumvej 7. Viborg Kommune vurderer på ovennævnte baggrund, at projektet ikke vil påvirke den tørre natur inden for internationale beskyttelsesområder væsentligt.

Viborg Kommune har registreret flere sjældne plantearter på skrænter ved Mønsted å øst for ejendommen. Ved de stillede krav til ammoniakreduktion vurderes disse arter ikke at blive påvirket af projektet. Det ansøgte vurderes således ikke at kunne få nogen form for betydning for bilag IV-arter (jf. habitatdirektivets artikel 12 og 13) i nærheden af den ansøgte ejendom.

Viborg Kommune vurderer endvidere, at de omtalte § 3 beskyttede naturarealer ikke udløser særlige vilkår ud over de, der er fastsat for at tilgodese naturtyperne i området, idet de beskyttede naturtyper ligger tættest ved anlægget.

6.2. Lugt

Tillægget udløser ikke ændrede vilkår vedrørende lugt.

IT-ansøgningssystemet har foretaget en ny lugtberegning baseret på de ændrede forudsætninger: foderkorrektioner afløst af gyllekøling. Genegrænserne er forøget med ca. 3-4 %, men IT-ansøgningssystemet konkluderer, at genekriterierne er overholdt.

Hvis der efter kommunens vurdering på trods af ovennævnte alligevel opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

6.3. Transport

Tillægget udløser ikke ændringer vedrørende transport.

6.4. Støj

Tillægget udløser ikke ændringer vedrørende støj.

6.5. Skadedyr

Tillægget udløser ikke ændringer vedrørende skadedyr.

6.6. Støv

Tillægget udløser ikke ændringer vedrørende støv.

6.7. Lys

Tillægget udløser ikke ændringer vedrørende lys.

6.8. Råvarer og hjælpestoffer

Tillægget udløser ikke ændringer vedrørende råvarer og hjælpestoffer.

7. Arealdel - Næringsstoffer/tab af næringsstoffer.

Et af klagepunkterne vedrørende den tidligere meddelte miljøgodkendelse går på et manglende harmoniareal. Der er nu skaffet nye udbringningsarealer til bedriften, så der er 251,3 ha ejede/forpagtede arealer og 272,6 ha aftalearealer mod tidligere 224,2 ha. ejede/forpagtede udbringningsarealer samt 161,6 ha udbringningsarealer. Udbringningsarealerne er vist i bilag 2. Beregninger via IT-ansøgningssystemet viser, at kravet til harmoniareal er overholdt. Dyretrykket er beregnet til 1,32 DE/ha, idet udbringningsarealerne tilføres husdyrgødning fra ansøgers øvrige produktion.

Enkelte marker ligger inden for Natura 2000-område. Det bemærkes, at driftsændringer på disse arealer kan kræve anmeldelse/tilladelse. Eksempelvis forudsætter væsentlig ændring i tilførsel af husdyrgødning anmeldelse. Der er ikke med ansøgningen lagt op til driftsændringer.

Nogle af arealerne ligger op til beskyttede naturtyper. Udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker inden for 1000 m til de i § 7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug beskyttede naturtyper skal ske ved nedfældning.

7.1. Nitratudvaskning overfladevand

Vilkår:

4. Indenfor en 50 meters zone fra bræmme langs Jordbro å/Mønsted å skal al jordbearbejdning så vidt muligt foregå parallelt med højdekurverne, altså parallelt med bredderne.
5. Ved udbringning på græsarealer i den i vilkår 4 nævnte zone skal gyllen nedfældes
6. Der skal etableres en 10 m bred dyrkningsfri bræmme langs Jordbro å/Mønsted å

Vurdering:

Udbringningsarealerne afvandes via Mønsted å/Jordbro å og Fiskbæk å-systemet til Hjarbæk Fjord. Hjarbæk Fjord er et meget kvælstofsårbart Natura 2000-område, men alle ejede og forpagtede udbringningsarealer ligger uden for oplande, der er klassificeret som nitratklasse 1, 2 eller 3. Der stilles derfor ikke skærpede harmonikrav til produktionen af hensyn til nitrat til overfladevand. Det bemærkes yderligere, at Kommunen vurderer, at der med ansøgers projektilpasning med etablering af bræmmer, som fastlagt med ovennævnte vilkår, er gjort de nødvendige supplerende tiltag for at reducere nitratudvaskning fra særlige risikoarealer.

Forholdet til direktiverne og Hjarbæk Fjord.

I klagerne over den tidligere meddelte miljøgodkendelse er fremført, at projektet vil medføre en i forhold til habitatforpligtelserne uacceptabel belastning med næringssalte på Natura 2000 området Hjarbæk Fjord. Dertil bemærkes, at Miljøministeren - med hjemmel i Husdyrloven - har fastsat et beskyttelsesniveau, der efter hensigten i langt hovedparten af sagerne tilgodeser Natura 2000 direktivet. Det bemærkes, at beskyttelse af Hjarbæk Fjord er direkte nævnt i bemærkninger til lovforslaget:

”Beskyttelsen af vandområder mod nitratbelastning fokuseres i interimperioden på de mest sårbare områder, der afvander til Natura 2000 områder.

Som eksempler på konkrete vandområder, der vurderes at være særligt sårbare er

- lukkede fjorde som f.eks. *Hjarbæk Fjord*, *Norsminde Fjord*,
- norer som f.eks. omkring Fyn,
- brakvandssøer som f.eks. *Saltbæk Vig* og *Nisum Fjord*.”

I den konkrete sag har endvidere indgået følgende:

• *Indsatsen på husdyrområdet står ikke alene.*

Miljøgodkendelser af husdyrbrug vil oftest ikke være det eneste virkemiddel til at opfylde en målsætning for et givent vandområde. Det er Kommunens vurdering, at målopfyldelse for Hjarbæk fjord vil kræve et samspil af mange tiltag. De tiltag, der skal gennemføres til opfyldelse af målene i vandplanerne lægges fast, når planerne udarbejdes. (Det i Husdyrloven fastlagte beskyttelsesniveau har således midlertidig karakter). Ikke bare husdyrproduktionssektoren, men også andre sektorer, vil kunne komme i spil.

Det bemærkes endvidere, at vandudskiftningen gennem Virksund har en betydelig indflydelse på vandkvaliteten i Hjarbæk Fjord. Et mål for den fremtidige næringssaltbelastning på fjorden vil således også afhænge af hvilke tiltag, man påtænker vedrørende vandudskiftningen gennem Virksunddæmningen.

• *Den kumulative effekt.*

Husdyrloven bygger på en forudsætning om et omtrentligt konstant dyrehold i Danmark. Der forventes således en betydelig afvikling af husdyrholdet på mange bedrifter/ejendomme samtidig med at nogle få bedrifter ekspanderer. Når der ikke sker en udvidelse af husdyrproduktionen, vil der som

udgangspunkt heller ikke fremkomme en merbelastning fra husdyrproduktionen. Kommunen vurderer konkret at der ikke har været en stigning i husdyrproduktionen i oplandet til Hjarbæk Fjord gennem de senere år.

- *"Alle" husdyrbrug skal miljøgodkendes.*

På baggrund af den forventede levetid på staldanlæg er det vurderet, at samtlige ejendomme over 75 DE i løbet af en 10-årig periode vil gennemgå ændringer, som betinger en miljøgodkendelse.

Miljøgodkendte husdyrbrug vil herefter repræsentere ca. 90 % af husdyrproduktionen.

Ifølge sagens natur vil miljøgodkendelse af samtlige husdyrproduktioner kombineret med et uændret dyrehold og det i godkendelsesbekendtgørelsen fastlagte beskyttelsesniveau føre til en reduceret belastning i forhold til den nuværende situation, idet der i de enkelte sager vil blive fastsat skærpede krav i de sårbare dele af oplandene til de internationale beskyttelsesområder.

Beregning af merbelastning.

Den årlige tilførsel af kvælstof til Hjarbæk Fjord kan anslås til 2.000-2.500 tons/år.

Der er endnu ikke meldt et mål ud for den fremtidige belastning af Hjarbæk Fjord, men tidligere har Viborg Amt ved Regionplantillæg for større husdyrproduktioner sat et mål for Limfjorden på 14 kg N/ha/år og nævnt at der kan være behov for en lavere belastning for de indre dele af fjorden – formentlig omkring 10 kg N/ha/år.

Den årlige kvælstofudvaskning fra rodzonen på udbringningsarealet hørende til Toftumvej 7 er i IT-ansøgningssystemet beregnet til ca. 83 kg N/ha/år. Viborg Kommune har ud fra Viborg Amts tidligere foretagne beregninger over nitratreduktion i oplandene inden for Viborg Amt skønnet en nitratreduktion på udbringningsarealerne på mindst 90 %. Dette fører til, at mindre end 8 kg N/ha/år fra udbringningsarealerne når frem til Hjarbæk Fjord – altså en tilførsel under det mål, som man tidligere har arbejdet med.

Vedrørende merbelastning kan skønnes følgende. Der sker en udvidelse af produktionen på Toftumvej 7 med 137 DE, hvortil kræves et harmoniareal på ca. 100 ha. Viborg Kommune skønner, at merudvaskningen fra rodzonen på udbringningsarealerne – hvis man forsigtigt forudsætter, at arealerne kun har modtaget handelsgødning tidligere – kan udgøre ca. 6 kg N/ha/år - eller samlet ca. 600 kg N/år. Efter reduktion på mere end 90 % vil merbelastningen i "worst case" udgøre 60 kg N/år – eller helt marginalt i forhold til den eksisterende belastning. (I realiteten vil udvidelse af produktionen på Toftumvej 7 ske som en del af en strukturudvikling.)

Sammenholdt med, at belastningen på grund af reduktionsforholdene også ligger under det, som Kommunen vurderer kan blive et fremtidigt mål, vurderes det, at udvaskningen af nitrat til Hjarbæk Fjord / Limfjorden som følge af projektet ikke vil have væsentlig indvirkning på de arter og naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlagene for de internationale beskyttelsesområder.

7.2 Nitratudvaskning grundvand

Vurdering:

Udbringningsarealerne ligger uden for nitratfølsomme indvindingsområder. Nærmeste nitratfølsomme indvindingsområde ligger ved Mønsted. Der er derfor ikke behov for at stille vilkår til nitratudvaskningen fra udbringningsarealerne.

De generelle regler for jordbrugets anvendelse af gødning og plantedække anses for tilstrækkelige til at tilgodese grundvandsinteresserne.

7.3 Fosfor

Vurdering:

Der skal stilles krav til fosforoverskud på dræned lerjorde og lavbundsarealer, herunder dræned og grøftede sandjorde, der afvander til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor. Som nævnt afvandes udbringningsarealerne til Hjarbæk Fjord. Hjarbæk Fjord er et Natura 2000-område, som er overbelastet med fosfor.

Ingen af udbringningsarealerne, som hører til bedriften ligger i områder, hvor det generelle beskyttelsesniveau foreskriver krav til fosforbalancen. I forhold til de arealer, der indgik i den tidligere meddelte miljøgodkendelse, er risikoarealer udtaget. Ansøgers projektilpasning vedrørende bræmmer langs vandløbene medvirker yderligere til at reducere risikoen for fosfortilførsel til vandmiljøet.

I den fremtidige produktion skal der anvendes et foder med et indhold af fosfor på højst 4,4 g P/ FE. Derved kan påvises en god fosforbalance på arealerne. På bedriftens udbringningsarealer er der således i IT-ansøgningssystemet beregnet en fosfortilførsel på 21,1 kg P/ha/år og en fraførsel på 22,9 kg P/ha/år. Man er således meget tæt på fosforbalance.

Viborg kommune vurderer på ovennævnte baggrund, at projektet ikke vil påvirke internationale beskyttelsesområder væsentligt vedrørende fosfortilførsel.

8. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Tidligere meddelte vilkår vedrørende BAT videreføres. Der er redegjort for BAT-tiltag under de enkelte afsnit.

9. Driftskontrol

Vilkår

7. Som dokumentation for gyllekølingsanlæggets drift skal opbevares aflæsningsdata for timetæller på gyllekøleanlæg.

Udover tidligere meddelte vilkår vedrørende driftskontrol meddeles med tillægget ovenstående vilkår.

10. Konklusion

Tillægget til miljøgodkendelse af svineproduktion på Toftumvej 7 er udarbejdet med baggrund i ansøgers ønske om reducere miljøpåvirkningen fra et tidligere godkendt projekt ved etablering af et gyllekølingsanlæg og ved anskaffelse af yderligere udbringningsarealer. Produktionen på Toftumvej 7 vurderes samlet set ikke at give anledning til væsentlige påvirkninger/gener for lokale naturområder, internationale beskyttelsesområder og omkringboende, hvis vilkårene i denne godkendelse efterkommes.

Udkast til miljøgodkendelsen er gennemgået af ansøger og dennes konsulent, og godkendelsen tilpasset iht. aftale.

11. Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning

11.1. Godkendelsens gyldighed

Virksomheden må i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, § 12, ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Hvis virksomheden ønskes ændret eller udvidet, skal Viborg Kommune i henhold til lovens § 12, stk. 3, have meddelelse herom, inden ændringen eller udvidelsen foretages.

Med hensyn til retsbeskyttelse af godkendelsen henvises til Lov om husdyrbrug m.v. § 40.

Tilsynsmyndigheden skal tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, hvis:

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger for virksomheden,
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker,
- der er fremkommet nye oplysninger om sikkerhedsmæssige forhold på virksomheder, der er omfattet af regler fastsat i medfør af Miljøbeskyttelseslovens § 7 om risikobetonede processer m.v.

Den første regelmæssige revurdering af godkendelsen skal foretages, når der er forløbet 8 år, efter at virksomheden er godkendt første gang. Tilsynsmyndigheden skal herefter tage godkendelsen op til revurdering mindst hvert 10. år og om nødvendigt ændre vilkårene ved påbud efter Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. § 41.

I tilfælde af at afgørelsen påklages, beregnes tidspunktet fra den dato, hvor den endelige afgørelse er meddelt.

Vilkårene kan dog i henhold til Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. § 53, stk. 2, til enhver tid ændres for at forbedre virksomhedens kontrol med egen forurening eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Opmærksomheden henledes på, at denne godkendelse efter Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. ikke fritager virksomheden for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne godkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes. Der skal i henhold til § 71 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. altid være adgang for de personer, der af Viborg Kommune er bemyndiget til at føre tilsyn.

11.2. Klagevejledning og søgsmål

Godkendelsen kan påklages til Miljøklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

En eventuel klage skal indgives skriftligt og stiles til Miljøklagenævnet, men sendes til Viborg Kommune, som umiddelbart efter klagefristens udløb sender klagen videre til Miljøklagenævnet ledsaget af denne afgørelse og det materiale, som er indgået i sagens bedømmelse.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen, som finder sted den 5. november 2008. Klager skal være Viborg Kommune i hænde senest den 3. december 2008 inden kontortids ophør.

Ansøgeren vil ved klagefristens udløb få besked, såfremt der er modtaget klager.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

En klage over miljøgodkendelsen har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte godkendelsen,

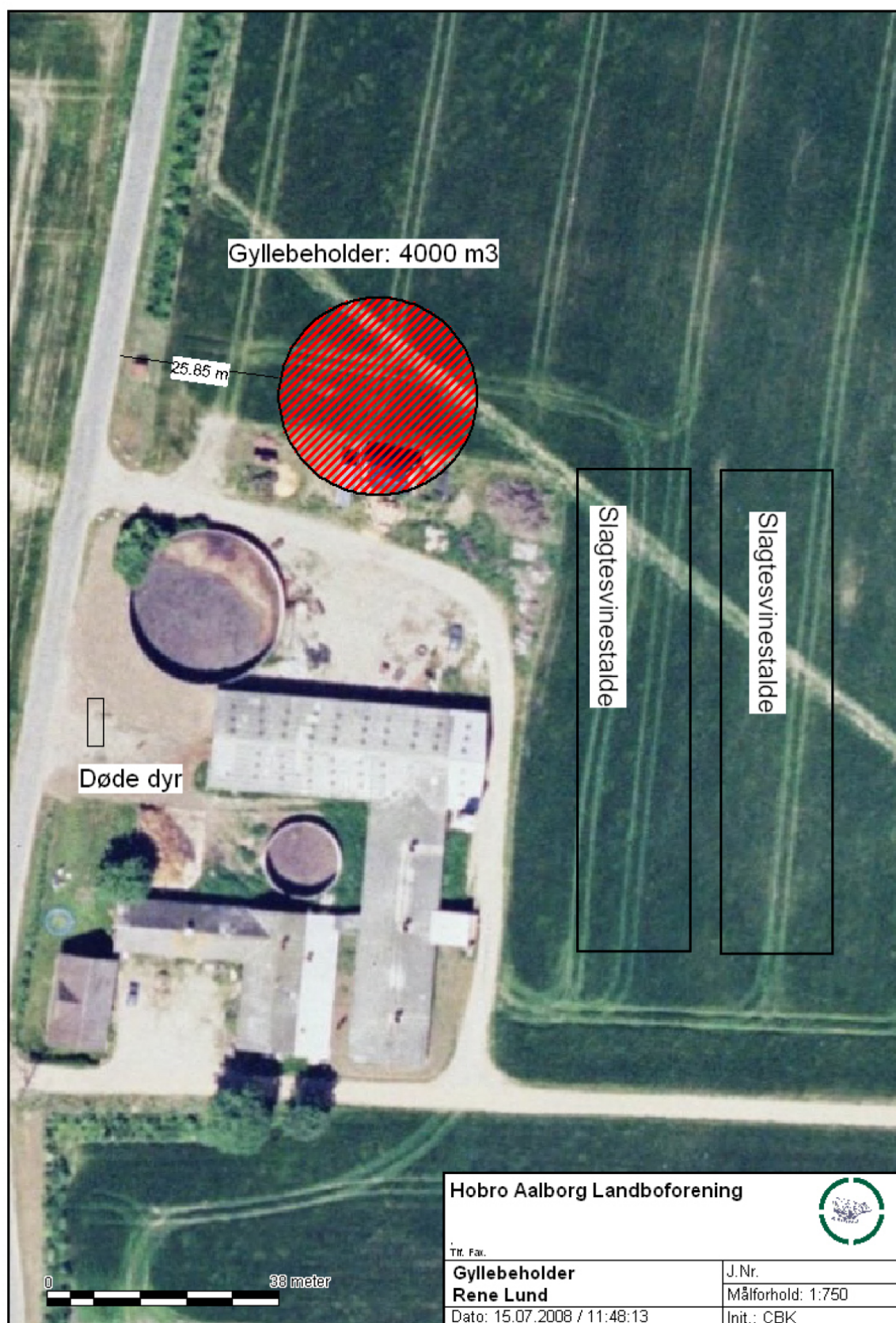
medmindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Udnyttelse af godkendelsen kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i denne godkendelse.

11.3. Underretning om godkendelsen

Kopi af godkendelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. (midt@sst.dk)
- Miljøministeriet, Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing.
(post@rin.mim.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup.
(nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V.
(ae@aeraadet.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dn@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Greenpeace, Bredgade 20, Baghuset 4, 4. sal, 1260 København (info@nordic.greenpeace.org)
- Arbejdstilsynet, Skive, Postboks 1228, 0900 København C (at@at.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, karenjensen@post.tele.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (info@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140. København V, (natur@dof.dk)
- Magnus Sørensen, Toftumvej 9, 7850 Stoholm
- Jensine Westh, Toftumvej 11, 7850 Stoholm
- Janni og Jens Trankjær, Toftumvej 14, 7850 Stoholm

Bilag 1. Beliggenhedsplan for ejendommen Toftumvej 7.

Bilag 2. Udbringningsarealer.

